
Obsah

Úvodem: České umění a evropská integrace / 9

I. Otázka stylu / 21

Metodologické polarity v dějinách umění / 23

Max Dvořák / 34

K metodologickým otázkám uměleckohistorické syntézy / 41

Pojmy styl a síla v současné teorii umění / 48

II. Moderní obraz / 51

Co je obraz / 53

Inverze obrazu a obrtlík k smíchu / 58

Slepá skvrna dekadence / 66

Muchovo poselství / 70

Proč právě příroda - výtvarné umění a biologické myšlení
na konci 19. století / 86

Druhý břeh / 95

Rouby dekadence / 112

Nálady a impresi / 119

Tvůrčí osobnost Josefa Mánesa a 20. století / 143

Preisler a Zeyer / 154

Preislerovo Jaro - Slohová syntéza a vývojové tendence
českého umění kolem 1900 / 163

Preislerova zrcadla / 193

Edvard Munch a české umění / 202
Břemeno snu / 239
Umělecké sebevraždy / 254
Kandinského kopernikiánský obrat / 262
Tělová maska a trojúhelník / 272
Silnice kubismus / 279
Poznámky k české kubistické geometrii / 291
Josef Váchal a český symbolismus / 296
Drtikolova mystika / 301
Česká výtvarná avantgarda a Francie v meziválečné době / 304
Elektrina a výtvarné umění / 311
O malíři světla a poetické jednoty světa / 326
Kupka a dealegorizace pohybu / 332
Fillovo překonání naturalismu / 339
Smrt Orfeova / 348

III. Moderní socha / 357

Kulturní podmínky novodobého sochařství / 359
Oblaka a ruce - Tradice a originalita v umění 19. století / 365
Les yeux clos - Symbolismus a nové formule patosu / 374
Chvilě blesku - František Bílek a české umění / 384
Rodinova mise / 406
Made in Body / 412
Poselství z hlubin - Interpretační poznámky
k bustě A. Dvořáka od J. Mařatky / 418
Secesní Orfeus - Symbolika formy v českém secesním sochařství / 425
Pomník a město / 453
Váza a socha / 465
Medardo Rosso a české sochařství / 472
Poznámka k povaze Gutfreundovy umělecké osobnosti / 491
Štursův *Raněný* / 499
Sochařka Hana Wichterlová / 511
Mládenc z pece ohnivé / 521
Elementarismus v současném českém sochařství / 527
Možnosti integrace / 536

IV. Limity modernismu / 545

Mezihra / 547
Umění a politika - některé zkušenosti z Československa / 552
Situace 92 / 556

Z druhé strany sochařství / 560
Boštickova transcendence / 569
Jiná geometrie / 577
Informel / 580
Point of Limit / 584
Jak se stát nesmrtelným? / 587
Ryby a sítě / 589
Malichova summa / 592
Archetypy / 596
Invaze sochy / 598
Barokní lekce / 601
Labrys / 609
Metafáze / 618
Věčná moderna / 625

Ediční poznámka / 631
Bibliografie autora / 639
Seznam vyobrazení / 663
Jmenný rejstřík / 667